Natanya Edling
Sakkunnigt biträde

Reviderad projektplan för granskning av efterlevnad av offentlighetsprincipen- och ärendehantering

1 Bakgrund

Offentlighetsprincipen regleras av tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen samt arkivlagen. Principen säkerställer medborgarnas rätt till insyn i den offentliga förvaltningen och syftar till att främja ett fritt meningsutbyte samt ge medborgarna allsidig information – vilket är grundläggande för den demokratiska processen.

Regionen ansvarar för att genom ändamålsenliga rutiner, system och intern kontroll säkerställa att dessa krav efterlevs och att allmänheten ges tillgång till handlingar i enlighet med lagstiftningen. Brister i diarieföring, ärendehantering eller utlämnande av handlingar kan leda till minskad transparens och skada förtroendet för den offentliga verksamheten.

Regler för ärendehantering återfinns främst i förvaltningslagen, kommunallagen och offentlighets- och sekretesslagen, men även annan speciallagstiftning kan vara relevant. Förvaltningslagen ställer krav på allmän service och anger att ärendehantering ska vara snabb och kostnadseffektiv. Beslutsunderlag ska exempelvis finnas tillgängliga för ledamöterna i rimlig tid inför beslut. Väl fungerande system och processer för ärendehantering är därför en förutsättning för demokratin.

Tidigare granskningar har visat att nämndernas uppföljningar inte alltid dokumenteras eller görs tillgängliga för allmänheten. Det har även framkommit att vissa ärenden inte diarieförs, att ärenden lämnas öppna och att utlämnande av allmänna handlingar i vissa fall inte sker skyndsamt.

Mot bakgrund av revisorernas riskanalys finns en risk att regionen inte fullt ut efterlever offentlighetsprincipen. Denna granskning genomförs för att bedöma om regionstyrelsen och nämnderna följer lagar, interna riktlinjer samt har en tillräcklig intern kontroll.

2 Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder säkerställer en rättssäker, transparent och spårbar hantering av allmänna handlingar och ärenden i enlighet med offentlighetsprincipen, lagstiftning och interna styrdokument.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Säkerställer styrelse och nämnder att allmänna handlingar hanteras, diarieförs och bevaras i enlighet med lag och interna styrdokument?
2. Säkerställs efterlevnaden av rutinerna genom uppföljning och kontroll, och finns en struktur för att hantera och åtgärda brister som upptäcks?
3. Är ärendeprocessen (beredning, dokumentation, beslut och uppföljning) tydlig, enhetlig och spårbar?
4. Är protokoll och beslutsunderlag utformade så att allmänheten kan förstå vad som beslutats, av vem och på vilka grunder?
5. Finns ett ändamålsenligt digitalt stöd för diarieföring, ärendehantering, utlämnande och arkivering, som garanterar spårbarhet, effektiv handläggning och korrekt bevarande av handlingar?
6. Bedriver styrelse och nämnder en tillräcklig intern kontroll för att upptäcka och åtgärda brister i offentlighet och ärendehantering?

3 Avgränsning

Granskningen avgränsas till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden. Granskningen avgränsas också till ett slumpmässigt urval av ärenden och de dokument som hör till dessa.

Revisionskriterier

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Tryckfrihetsordningen (TF)
- Arkivlagen (1990:782)
- Regionstyrelsens reglemente
- Delegationsbestämmelser för regionstyrelse och nämnder
- Interna styrdokument och rutinbeskrivningar
- övriga relevanta lagar, föreskrifter och rättskällor som reglerar hantering av allmänna handlingar, diarieföring, arkivering och ärendehantering.

4 Ansvarig nämnd/styrelse

Ansvariga nämnder är regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt regionala utvecklingsnämnden.

5 Metoder

Granskningen genomförs genom inhämtning och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän. Substansgranskning genom stickprov kommer att genomföras för att verifiera de lämnade uppgifterna och säkerställa att system och rutiner fungerar som avsett.

6 Projektorganisation

Ansvarig projektledare vid regionens revisionskontor är Natanya Edling, sakkunnigt biträde. Revisionsdirektören ansvarar för övergripande kvalitetssäkring.

7 Prövning av yrkesrevisorns oberoende

En prövning har gjorts och det finns inga omständigheter som bedöms kan rubba förtroendet för den sakkunniges oberoende och integritet *(Bilaga 1)*.

8 Resurser

Projektet genomförs av regionens revisionskontor.

9 Introduktion och avrapportering

Granskningen påbörjas i april 2026 och beräknas slutföras senast december 2026.

Beslutad projektplan skickas för kännedom till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden samt berörd förvaltningschef.

Avrapportering sker i skriftlig form till nämnder och styrelsen, och i muntlig form till de förtroendevalda revisorerna. Den skriftliga rapporteringen skall upprättas med följsamhet till Skyrevs rekommendation om dokumentation av revisionsprojekt (R1 och R4).

Rapporten utgör underlag för ansvarsprövningen för år 2026 samt för revisorernas riskbedömning för kommande revisionsår.

10 Kvalitetssäkring

Uppgiftslämnare och berörd chef kommer att ges möjlighet att faktagranska och lämna synpunkter på rapportutkast innan rapporten fastställs.

Projektledaren svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret

för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Revisionsdirektören har ett övergripande ansvar för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna, metoder, fakta, slutsatser och framförda förslag.

11 GODKÄNNANDE

Projektplanen har godkänts av de förtroendevalda revisorerna den 2026-05-21.

För Regionens revisorer

Jan Rönngren
Ordförande

12 BILAGA 1

PRÖVNING AV DEN SAKKUNNIGES OBEROENDE OCH INTEGRITET

Hot mot oberoende	Hot föreligger	Hot föreligger ej	Kommentar
Egenintressehot[1]	☐	✗	
Självgranskningshot[2]	☐	✗	
Partställningshot[3]	☐	✗	
Vänskapshot[4]	☐	✗	
Skrämselhot[5]	☐	✗	
Övriga hot[6]	☐	✗	

Härmed intygas att prövning av oberoende och integritet genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation 2.

Östersund 2026-04-30

Natanya Edling
Natanya Edling
Ansvarig sakkunnig

Östersund 2026-04-30

Leif Gabrielsson
Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

---

[1] – Har yrkesrevisorn eller anhörig till denne ekonomiska, juridiska eller andra intressen inom verksamheter som är relaterade till uppdraget?

[2] – Har yrkesrevisorn varit engagerad som konsult/rådgivare inom aktuellt granskningsområde kopplat till aktuellt revisionsobjekt?
– Har yrkesrevisorn varit engagerad som konsult/rådgivare inom ett näraliggande område till aktuellt granskningsobjekt?
– Har yrkesrevisorn i tidigare tjänst haft ansvar inom aktuellt granskningsområde/objekt eller inom område/objekt som berör granskningsområdet?
– Har yrkesrevisorn lämnat råd eller gjort ställningstaganden som han/hon måste pröva som ett led i ett granskningsuppdrag?

[3] – Har yrkesrevisorn i något sammanhang, nu eller tidigare, uppträtt till stöd för eller emot granskningsobjektets ståndpunkt eller intresse i någon rättslig eller ekonomisk angelägenhet?

[4] – Har yrkesrevisorn någon form av personlig relation till någon inom det område som är aktuellt för granskning?
– Har yrkesrevisorn blivit erbjuden/mottagit gåvor eller andra tjänster som kan äventyra en oberoende ställning?
– Har yrkesrevisorn skapat nära relationer mellan sig och de granskade som kan utgöra vänskapshot?

[5] – Är yrkesrevisorn utsatt för påverkan eller påtryckningar från ansvariga tjänstemän eller politiker inom det område som är föremål för granskning?
– Är yrkesrevisorn utsatt för sådan påtryckning från de förtroendevalda revisorerna som kan påverka yrkesrevisorns oberoende i revisionsarbetet?
– Uppfattar yrkesrevisorn att han/hon utsätts för hot eller andra påtryckningar från uppdragsgivaren, de som är föremål för granskning eller annan, utformade på ett sådant sätt att de är ägnade att ge yrkesrevisorn obehag.

[6] – Bedömer yrkesrevisorn att det finns andra förhållanden som kan rubba förtroendet för dennes opartiskhet och självständighet?